

“Baharın Sessiz Sireni”nde Tabiat Senfonisi

Kibar AYAYDIN

BAHARIN SESSİZ SİRENİ

Kış emzirdi meyvelerin
günü gelince hayat dalgasıyla kabarıp
güz gelince renk attığı yerleri

geldi karların eridiği zaman
emdiği hâlde baharın nektarından
içten saltanat kurup dıştan zevale dönen
hatırasıyla yakın geçmişin
nasıplendiği kimyasına girdiği
her gün bir şekle giren armağan
göğe saldıği parıltı toprağa yumuşama
ve içe doğuş hâlinde yaydığı ümitlerin
süzerek ilham ettiği gibi
kış emzirdi
tazeliği özleyen buruşmuş kabukları
adımı çok az kişinin bildiği bitkileri
ve varlıkların ivazsız beklentisini
emzirerek besledi kış
soğuşuyla dıştan bakışla
her canlıya başka sığınak aratan
ama güvenli ama beyaz yorganı altında
ürperti vererek uçuk bakışlara
kış emzirdi
değişip geçen her gözün okşamasıyla
çok kişinin durup kaldığı renk tonlarında
tek yaprakla varolan gövertileri

o mevsim sütünü usul usul
bir sızıntı kıvamında sağdı da

bize selam veren eski bir komşu oldu
yuvasız bulutların gri yorganında
ısındı gök gürültüsü günbegün
daha işitilmeden açığa vermeden
cana yakın
bir evcil hayvanın yaptığı gibi
yaklaştı yerleri okşayarak
okşadığı yere armağanlar koyarak
toprak için tohum için gül için
getirdi sessiz sirenini baharın
aynı habere kulak verdiği her canlının
güne doğru fırtınalar birikti
ne el değmedik orman deseniz yeter anlatmaya
ne sonsuz renk cümbüşü doğanın
her canlı bir kez daha burada
kristal olup ışıyor öz suyuyla
arkalıyor onu birikmiş fırtınanın
heybet kapısı olan sakin azameti
yumuşayan yalnız toprak değil yalnız ağaç
yalnız dal değil
dinledikçe baharın sessiz sirenini
kıpırdıyor çelimsiz sandığımız çimenler
isa nefesi değmiş gibi

Ebubekir Eroğlu

BERZAH (Toplu Şiirler/1968–2006, s. 262/264)

* * *

Şiir duygu ve düşüncenin en yoğun hâlini üzerinde taşıyan bedii bir sanattır. Her ne kadar şair, dili şiiri adına tasarruf etse bile, bu tasarruf gücünü ilhamın kanatlarıyla havalandırır ve dili istediği kıvama getirebilir. Şairin kullandığı dil, günlük anlamın çok ötesinde, zengin mana terkiplerine sahiptir. Lisan bu terkipler içerisinde, belagat kaidelerine göre şekillenirken, sözün büyüğü şairin zihnî hamulesinde mayalanır. Bu zihnî hamule sayesinde şair, İlhan Berk’in de vurguladığı gibi bir duvar ustası hassasiyetiyle “şiirini taş taş üstüne koyarak yapar.” Şiiri oluşturan kelimeler, şairi tarafından özenle seçilmiş; belli anlam örüntüleri ihtiva eden, “dikkat ve teksif” yönü ağır basan kelimelerdir. Şair duygu boşalmalarını en kesif şekilde yaşayan “an” dediğimiz zaman kırıntıları içerisinde; ani doğuş ve keşiflere şahit olan insandır. Onlar bir yönüyle, yüce Mevlâ’nın “söz hazinelerini” lisanlarına konuk eden söz sarraflarıdır.

Her sanatkârın farklı bir üslubu vardır. Sanatkârın mizacı, bağlı bulunduğu felsefi ekol, taşıdığı değerler sistemi, inanç ve buna benzer birçok şey bu üslubun oluşmasını sağlayan unsurlardır. Üslup sanatkârın kimliğidir ve sanatkâr bu kimlik sayesinde bilinir. İngiliz Şair Buffon'un, dilimize Recaizade Mahmut Ekrem tarafından çevrilen, o meşhur sözünde; "Üslubu beyan aynıyle insandır" kaziyesi, bu meselenin önemini, veciz bir şekilde ifade eder. Sanatkârın doğuştan sahip olduğu yetenekler onun ele aldığı konuya bakışını zenginleştirir. Zengin ve ihatalı bir bakış sanatkârın dili kullanım biçimiyle esere dönüşür. İşte burada sanatkâr dediğimiz şair, romancı ve hikâyecinin üslubu devreye girer ve üslup sayesinde sanatkâr, bu kimliğini deşifre eder. Şiirini inceleyeceğimiz Eroğlu, dili kullanım biçimi, imge seçimi ve mistik duyarlılığa eğilimli yapısıyla, geleneğin içerisinde sürgit olan modern bir şairdir. "*Ebubekir Eroğlu, şiir geleneğimizin estetik zeminini oluşturan tasavvufun imkânlarını, imaj ve motiflerini çağdaş yorumlarla yeniden inşa eden şairlerimizdendir.*"¹ Eroğlu'nun bakışı, ihatalı bir bakıştır ve bu bakış sayesinde pek çok kimsenin farkına varamadığı teferruat, onda estetik bir kıymet hâline gelir.

Eroğlu'nun şiiri

Ebubekir Eroğlu, şiirini geleneğin içerisinde modern bir algıyla inşa eder. İmge onun yalnızlığında mistik bir repertuar olarak yer alır. Yaptığı işin, içsel bir yolculuk olduğunu bilen şair, kelimeleri çıplak anlamlarından soyutlayarak, şiirin tamamından sözün büyümesine varır. Onun şiirini "bir iç âlem şiiri olarak"² tanımlayan Âlim Kahraman, Eroğlunu'nun gelenekle olan köklü bağlantısına vurgu yapar. Zafe Acar, Eroğlu'nun şiirini "akıntısı diplerde olan derin bir şiir" olarak nitelendirir. "Ebubekir Eroğlu denilince ilk olarak; kendini kelimelerin mistik duvarlarıyla çevrelemiş, geleneği üreten, özgün ve liriğin içindeki epik bir şair gelir akla. O Eski Çağ şehirlerini, şiirine örnek alarak bugünün metropollerinden uzak tek başına ayakta kalabilmenin eserlerini veriyor. Yaşadığı çağa bir tepkidir onun şiiri. Baudelarie ile başlayan modern şiir, şairin biricikliği ve sıradan bir yaşama sırt dönmesi demektir zaten. Eroğlu, alışılmıştın dışında, soyutu anlatırken, yine soyut kavramlardan yararlanır. Tasvirlerde bile bir düşün içine düşer gibi olursunuz. Hazırdaki şiire alışan okur, ilk aşamada bu yeni karşısında afallar ve bu afallama çoğunlukla uzun sürer. Aslına bakılırsa somutlamak, anlatılmak isteneni elle tutulur hâle getirmektir, şairin gezindiği hayal âlemlerine muhatabını inandırabilmek için sıradan zekâyâ hitap etmek, şiir mucizesini kendi göğünden aşağılara indirmektir. Zirvelerde gezinen bir ruha

1 Muhsin Macit, *Gelenekten Geleceğe*, Akçağ Yayınları, Ankara 1996, s. 37.

2 Âlim Kahraman, *Edebiyatın Saklı Dili*, İz Yayıncılık, İstanbul 2001, s. 52.

bizim için aşağılara in diyemeyiz, bu, sanatın ilerletici ilkesine ters düşer. O hâlde şair gibi kanatlanmaya çalışmalıyız. Ayrıca Eroğlu şiirinin akıntısı diplerdedir, akıntıya kapılmak için de derinlere dalmak lazım, yoksa şiirin durgun yüzeyi sizi bir yerlere alıp götürmez.”³ Artık şair kelimelerden ziyade kapalı anlamların, kendi derinliğinde uyandırdığı müthiş ürpertinin, muhteşem yalnızlığına çekilir. Eroğlu, iç ve dış dünyayı imge evreninde yeniden kuran; bazen de tabiatın ilahi neşvesini sözün büyüyle havalandıran usta bir şairdir. Onun şiiri tefekkür ve tezekkür yüklü mısralarla örülüdür. “Ustalar şiir evreninde, kelimelerin ve nihayet kelimelerden oluşan mısraların yerlerini çok iyi belirlerler. Onlar sözü âdeta tartarlar.”⁴ Eroğlu’nun şiiri, güçlü sezisleri olan bir dimağın tekellüm ettiği bir şiirdir. İmgelerle örülmüş, anlam katmanları çok derinlerde vücut bulan bu şiir; bir yanıla metafizik yönü ağır basan, bir yanıla da dili yeniden anlamlandıran modern bir şiirdir. “Bu bağlamda dili kullanışı her ne kadar yeniliklere açık da olsa sınırları zorlayan ve zaman zaman çığrından çıkabilen bir kullanım olmayıp her zaman ölçülü ve Nietzsche’nin tanımıyla, Apolloniyen’dir. Dionizyak bir deliriüma asla müsaade etmez. Daima kontrollüdür ve mükemmeliyetçi bir yaklaşım sergiler. Bu tutumuyla her ne kadar Pound’u sevse de T. S. Eliot’a daha yakın bir tutum içindedir.”⁵ Eroğlu, hikmet yönü olan kelimelerden, metafizik bir âlem inşa etmesini çok iyi bilir. Ondaki “metafizik dünya, Yunus Emre’ye kadar giden bir hat üzerinde anlamını bulur. Metafizik ifade, olgun ama soyutlaşmış ruhun taşıyıcısıdır. Bir insan, içinde yaşadığı toplumun varoluşsal durumuyla irtibatını kesmeden yazıyorsa o metafizik bir anlam taşıyor demektir. Metafizik anlamın içeriği de toplumumuz hangi kültürden geliyorsa o doğrultuda biçimleniyor. Bu ise bizim için tasavvufla yoğrulmuş olan İslam kültürüdür.”⁶ “Şiirlerini dinî-mistik şiir, ikinci yeni şiiri, modern İngiliz şiiri ve Divan şiiri kaynaklarından beslenerek oluşturan Eroğlu, tasavufî sembol ve mecazları yeniden yorumlayarak çağdaş Türk şiirinde geleneğin taşıyıcısı olma işlevini üstlenir.”⁷

Varlığın dili

Şair donanımı itibarıyla farklı algı frekanslarına sahip bir insandır. Kelimeleri zihni potasında yoğura yoğura, yoğurdıklarından yeni mana terkipleri meydana getiren şair, herkesin bakıp da göremediği, hissedip de

3 Zafer Acar, “İlhamın Doğru Haberleri: Ebubekir Eroğlu’nun Son Şiir Kitabı ‘Sınır Taşı’ Üzerine Notlar”, *Yedi İklim*, sayı: 200, Kasım 2006, s. 49.

4 Muhsin Macit, *Gelenekten Geleceğe*, Akçağ Yayınları, Ankara 1996, s. 41.

5 Ali Günvar, “Türk Şiirinde Ebubekir Eroğlu Duruşu”, *Yedi İklim*, sayı: 214, Ocak 2008, s. 31.

6 Murat Tokay, “Ebubekir Eroğlu: Şiir, İnsanı Sağlığına Götürür”, *Kitap Zamanı*, sayı: 5, 5 Haziran 2006.

7 Servet Tiken, Ebubekir Eroğlu’nun Şiirlerinde Geleneğin Yeniden Üretimi: ‘Aldı’lar, *Yedi İklim*, sayı: 235, Ekim 2009, s. 37.

söyleyemediği pek çok şeyi şiirle ifade edebilir. “Onun bulduğu şiir biçimleri, yeni sesler, onun, bütün bir dili arkasına takıp estetik plana dolambaçlar halinde yükselten tek bir kağıyesi, sudan, arının gözünden, gülün tozundan, minarenin geometrisinden, göğün kat kat derinliğinden, bal peteğinin altın tertibinden, bir kadın yüzünün gerisindeki senfoniden devşirdiği mısralar, Rimbaud’un deyişiyle, o cins şaire mahsus yiyecekler, o deniz gibi yosunları içinde erir, önce kendini yitirir, sonra yeniden bulur.”⁸ Şair, işte bu şuurun ve bu dikkatin hassaslaştırdığı insandır. Onun kelimelerinde hayat bulan, tanık olduğu zamanın, mücessem bir dil binasıdır. Bu binayı meydana getiren bütün unsurlar, şairin zihnî hamulesinde kalıplara dökülmüştür. “Şair, bir toplulukta, insanların içinde, kırık dökük, bin mühürlü âhenkleri derler, toplar, demetler, buket haline getirir; ve onu, toprağın içine uzanan zengin maden damarları gibi, edebiyat alanına uzatır.”⁹

Eroğlu, kuvvetli sezışleri sayesinde tabiatın kendisine fısıldadıklarını mısralara döker. Onun mısraları edebî sanatlarla bezeli, anlam çağrışimleri zengin olan kelimelerin oluşturduğu bir iç ahenge sahiptir. O, bu iç ahengi, dili dönüştürerek; daha doğrusu sembol ve imajlara başvurarak elde eder. “Baharın Sessiz Sireni”nde, “kış emzirdi”, “o mevsimin sütünü usul usul”, “yuvasız bulutların gri yorganında”, “ısındı gök gürültüsü”, “fırtınaların birikmesi” gibi ifadeler teşbih, istiare ile alışılmış ve alışılmamış bağdaştırmalar örnek teşkil eder. Bunun yanında sessizlik ile siren kelimeleri ihtiva ettikleri anlam örüntüleri itibarıyla tezat sanatına örnektir. “zaman, nektarından, dönen, armağan, ümitlerin, için, canlının, fırtınanın” sözcüklerinde -an, -en -n, -in, -nın” ekleriyle ahenk sağlanmıştır. Şiirin mısraları nesir hâline getirildiğinde iç ahengin ayrıca bu eklerle sağlandığı görülür. Şiirin tamamında “e, a, i, ı”, asonanslarının oldukça fazla kullanıldığı dikkati çeker. “Toprak için tohum için gül için” de “için”; “Yumuşayan yalnız toprak değil yalnız ağaç yalnız dal değil” de “yalnız edatlarıyla, “kış emzirdi” ifadesinin birden fazla kullanılmasıyla tekrar sanatı yapılmıştır. Şiirin genel anlamına uygun edebî sanat çimenlerin kıpırdamasını İsa nefesine bağlamasıyla oluşan hüsnü talil sanatıdır. Ayrıca İsa aleyhisselama gönderme yaptığından dolayı da telmih sanatı yapılmıştır. Şiirde yeniden dirilişin bütün emareleri vardır bunun en somut hâlini İsa peygamberle semboleştiren Eroğlu, İsa nefesiyle tabiatın canlanması arasında bir bağ kurarak okuyucuyu tefekkürün en üst mertebelerinde dolaştırır. Cenab-ı Allah, Hz. İsa’ya “ölüleri diriltme, körlerin gözlerini açma, su üstünde yürüme, bebekken konuşma” gibi mucizeler ihsan etmiştir. O bu özellikleriyle bir diriliş

8 Sezai Karakoç, *Edebiyat Yazıları-I*, Diriliş Yayınları, 4. baskı, İstanbul 2007, s. 47.

9 *age.*, s. 47.

peygamberidir. Mesih lakabıyla bilinen Hz. İsa Eroğlu tarafından bilinçli bir şekilde hayatiyet bahşeden nefesiyle anılmıştır.

Eroğlu, varlık bilinciyle varlığı anlamaya, onu idrak etmeye çalışır. Var olanın “yaratılmış”, yaratılmış olanın da sürekli “inşa” hâlinde olduğunu bilir. “İlim ve felsefe realiteyi sabitleştirerek ve ‘mekânî’ bir tarzda idrak eder; şair ve mistikler ise, varlığı ‘zamanî’ bir tarzda, oluş hâlinde görürler; halbuki Heraklit’in gösterdiği gibi, ‘Eşyanın hakikati durmadan değişmekte olmasıdır’; ama, ‘oluş ve devamlı değişme’ zihin tarafından idrak edilemez; ancak, sezilebilir. Denilebilir ki şair bildiği şeyden ziyade ilhamı vasıtasıyla öğrenmek istediğini ifade etmeye çalışmaktadır. Onun içindir ki, normal dilin sıradan kavramları ona yetmemekte, kendi ilhamına tabi olarak meydana getirdiği kendi kavramlarını, şairane imaj ve sembolleri kullanmaktadır.”¹⁰

Eroğlu, “Baharın Sessiz Sireni”nde emareleri görünen bir mevsimin görünmeyen yanlarına nüfuz ederek bunları kendine ait bir imajizasyona dönüştürür. Şair artık kelimelerle mikro âlemin kapılarını zorlarken, melodisini terennüm ettiği tabiata, dil senfonisiyle eşlik eder. O, ait olduğu bu büyük senfonyada sadece bir kelime sihirbazı değil, aynı zamanda gönlüne ilhamlar verilmiş bir mana derleyicisidir. Mevlâna hazretleri bir rubaisinde bu hakikati estetik bir tahayyülle dile getirir.

“Bađa geliniz ve yeşil giyinmiş tabiatı seyrediniz.

Her köşede bir çiçekçi dükkânı açmış olan tabiatı seyrediniz.

Güller, gülererek bülbüllere diyorlar ki:

-Susunuz ve susarak seyrediniz!”

“Baharın Sessiz Sireni” tabiata ihatalı bir bakışın ortaya çıkardığı tefekkür yüklü bir mana şiiiridir. Şair tabiatta meydana gelen değişiklikleri bahar üzerinden inşa etmeye çalışmış, bedii tefekkür ile estetik bir organizasyon meydana getirmiştir. Bahar mevsimi, arkasında taşıdıkları ile şairin lisanına konuk olmuştur. Baharın beslendiği ana kaynak, aslında kış mevsimidir. Kış, bütün usareleri toprağın sinesinde muhafaza eder. Eroğlu “Haz” şiiirinde kışı hayat mayası olarak görür ve şöyle dile gelir.

“Son karlar açıyor erimesiyle

Kışın sıkıca örttüğünü

¹⁰ Şahin Uçar, *Varlığın Anlamı*, Şûle Yayınları, İstanbul 2010, s. 70.

*Hazlar coşkuyla getiriyor
Akılların alıp götürdüğünü*

*Birikiyor duyularda
Yüce hayatların mayası
Hayâl kırıklıklarının kıramadığı
Bir atmosferle kışı aşarız
Herkes ortak olur ona
Dağılıp gitmeyiz hesaplayan akılla”*

Ölü toprak, baharla dirilir. “Özler” toprağın can bağışlayan derinliklerinde ateşin rahmet olan sıcaklığıyla korunurlar. Rahmet gökten değil, Yunus Emre'nin deyişiyle artık yerden yağar.

Mevsimlerin en diriltici ve insan ruhunu en yenileyicisi ilkbahardır. İlkbahar bütün bir yıl boyu insan uzviyetinin taşıyacağı yükün, beden ve ruh ikliminde olgunlaşması oradan hayatını idame ettirecek zaman ve mekânlara doğru yol almasıdır. Bahar, toprağa kök salmış olan nebatatın, yeryüzündeki bayramıdır. Dallara yürümüş olan “öz sular” ağaçları canlandırmış, güneşle temas eden tomurcuklar çiçeklenmeye durmuştur. Sanatkâr, diriliş senfonisine ait bu şarkıyı, tabiat kitabından aldığı ilhamla besteler. Şair, bu ilhamı açıktan açığa söylemez. O da tıpkı “sessiz bir siren” gibi okuyucuyu, bu oluşumun içerisine inşa eder. Her şey bir sükûnet dâhilinde vuku bulur. Farklı renkteki çiçekler bu senfoniye sessizce eşlik eder. Ve bu senfoni, sanatkâr ruhları çok derinden etkiler. “Tanınmış bir müzisyen, bir gün meşhur Fransız ressam Henri Matisse’i Akdeniz sahilindeki evinde ziyaret etti. Bir ara sohbetin konusu sanata yönelince, müzisyen şöyle bir soru sordu. ‘Sayın Matisse, size ilham veren şey nedir?’ Matisse, şöyle cevap verdi: Ben enginar yetiştiriyorum. Her sabah bahçeye iniyor ve bitkilere bakıyorum. Işık ve gölgenin enginarın yapraklarındaki oyunlarını görüyor, böylece yedi renk birleşimlerini hayret verici şekilde keşfediyorum. İşte onlar bana ilham veriyor. Sonra stüdyoya giriyor ve resim yapıyorum.”¹¹ Kainat kitabının her zerresinde, sayısız isimleriyle tecelli eden Yüce Mevla, bu güzellikleri bize temaşa ettiriyor.” İsra suresinin 44. ayetinde Yüce Kudret; “Yedi gök, yeryüzü ve bunlarda bulunanlar Allah’i tesbih ederler. Hattâ hiçbir varlık yoktur ki onu hamdi ile tesbih etmesin. Fakat siz, bunların tesbihlerini anlayamazsınız. O gerçekten halîm ve gafûr olandır.” Dikkatini nazarlara sunar. “Renkte, seste, ışıktta

¹¹ Abdullah Aymaz, “Çiçeklerdeki Işık ve Gölgeler”, 4 Ağustos 2003, *Zaman*.

her şeyde bir ihtizaz/Her şeyde bir titreşim, zikir, fikir ve niyaz” diyen Necip Fazıl, bu güzelliği tefekkür yüklü mısralarıyla dile getirirken; Amerikalı şair Joyce Kilmer “Ağaçlar” isimli şiiriyle Yüce Mevla’nın kâinat kitabındaki o muhteşem sanatına mısralarıyla dokunur.

“Asla göremem belli, ağaç gibi bir şiir
Hiç bir şiir bir ağaç kadar güzel değildir
Ağaçların aç ağzı açıktır hep semaya
Topraktan tatlı bir süt emer o bir yandan da
Acizdir benim gibi akıyla şiir yazan
Kudreti Sonsuz’dur ağacı şiir yapan”

Tabiatın kendi lisanını konuştuğu ilkbahar içe ve dışa doğru kuşatıcı bir diriliş provasıdır. Bu provanın gözle görünür kısmı etrafımızı bir şehrayine dönüştürüp; bulunduğumuz mekânı estetik bir platform hâlinde inşa eden yapıcı kudretin muhteşem sanatıdır. “O emreder ve O’nun ‘emr’iyle gerçekleşir varlık. Varlık gerçekte Allah’ın varlığıdır. Ve varolanlar da O’nun binbir Esmasının donmuş hâlleridir. Eğer tecelli sürekli ve kesintisiz olmasaydı varolanlar donuk, kristalize ve kaskatı olurdu. Varolanlardaki hareket Esmanın kesintisiz tecellisindedir.”¹²

Sur ve siren sesi

Tabiatın ilkbaharda canlanması Yüce Mevla’nın kâinat kitabında yaptığı sayısız değişim ve dönüşümün hikmetli bir görüntüsüdür. Şiirin tamamında derinden derine hissedilen bir diriliş emaresi söz konusudur. Siren sesi uyarır, uyandırır, kendine getirir. Şair siren sesi nitelemesiyle baharda uyanan özlere bir gönderme yapar. “Sur sesi” ile “siren sesi” arasında kurulacak bir bağ yaratılışın pek çok meselesini bahar üzerinden açıklar. “Sur” sesi dağılıp ve dirilişi haber veren bir işaretir. *Kur’an-ı Kerim*’de “Sur”u üfleyeceği bildirilen İsrâfil, kıyamet hakikatini başlatacak olan bir melektir. Şair, bu sahneyi soyut bir “siren sesi” ile somutlaştırarak “sur sesi”ne benzer bir çağrışım oluşturur.

Baharın sessiz sireni, toprağın alt katmanlarında özlerini belli bir ısıda envaiçeşit nebatatın sur sesini/siren sesini duymalarıyla kıyama kalkmaları dile getirilir. Şair “siren”i sessizlik içinde ele alınması bir kontrast oluşturma düşüncesinden hareket ettiğini gösterir. Siren sesi, nihayetinde insanın duyabileceği, kulağa yüksek frekansta gelen ses dalgalarıdır. Bahar mevsiminin

12 Sadık Yalsızuçanlar, *Sessizlik Diyarı*, Etkileşim Yayınları, İstanbul 2008, s. 64.

gelişiyse, toprağın derinliklerinde yatan özler harekete geçer. Şair bu özlerin dirilişini sessiz bir siren sesine bağlar. Toprağın alt katmanlarında cereyan eden hayatiyeti insan göremez, ancak onun emarelerine şahit olur. Her şey belli bir sükûnet dâhilinde oluşur. Bu oluşumun aynı anda gerçekleşiyor olması, “sessiz siren sesi”ne itaat eden özlerin, baharı inşa etmek için yarışa girdiklerini gösterir. Fazıl Hüsnü Dağlarca bir şiirinde bu sessiz sirene olan hayranlığını şu şekilde dile getirir. “*Var Allah’ım bir şey var bu toprakta,/Ağaçlar büyür ansızın./Bitmez tükenmez sular çıkıyor,/ Ki kalbe lâhzalar taşımakta/Ki nasip bulup herkes bir başakta; Geliyor çılğın atların nal sesleri,/Ruha garip arzular veren,/Garip dağlar ki uzakta...*”

Sur sesi kıyama kalkmanın sesidir. Kıyametin kopması ve yeniden diriliş ilahi hikmetin kader programına yerleştiği hakikatler silsilesidir. Eroğlu bahar üzerinden sembolik bir anlatımla bu hakikati dile getirir. Onun mısraları imajlar üzerinden, okuyucuyu belli bir yoğunluğa ulaştırır. Nurullah Çetin’in tespitiyle söylersek; “*Âlim ve filozoflar tek bir zihinsel ameliyeye düşünce üretmekle yetinirler. Şairler ise ikinci bir ameliyeye teşebbüs ederek elde ettikleri düşünceleri ayrıca dönüşüme uğratarak duygusal birer simge ve imge hâline getirirler ve şiirin tamamına görünmeyen ama hissedilen bir ruh hâlinde sindirirler. Böylece biz şiirde düşüncenin doğrudan karşılığı olan lojik anlamı değil, duygusal izdüşümlerini, estetik bir sentez hâlinde bulabiliriz.*”¹³ Yüce Mevla’nın tedricilik prensipleri çerçevesinde hareket ettirdiği bütün sistemler, sürekli bir “oluş ve yaratılış” hâlinindedir. Yaratma ve inşa etme Kuran-ı Kerim’de “şe’n” fiiliyle ifade edilir. “Ben, her gün başka şe’ndeyim”; “Göklerde ve yerde bulunanlar, (her şeyi) O’ndan isterler. O her an yeni bir ilahî tasarruftadır.” (Rahman Suresi 55/29)

Kâinat, nihayetinde insanın hizmetine verilmiş, hayatiyetini idame ettirecek bütün nimetlerle donatılmış büyük bir sistemler topluluğudur. İnsan zihni, bu sistemleri oluşturan ilahi kanunları hem çözümlenebilecek hem de hakiki sanatkârı ikrar edebilecek bir melekeyle bu dünyaya gönderilmiştir. İnsan için asolan bu melekelerin doğru bir biçimde kullanılmasıdır. Eroğlu, “Baharın Sessiz Sireni”nde, insanın tefekkür etmesi gereken hususları şiirin armonisi içerisinde okuyucuya hissettirmiştir. Sezgileri kuvvetli olan şair imge ve söz sanatlarıyla, farklı algı katmanları oluşturacak bir şiir dili kullanmıştır. Şiirin tamamında hâkim olan duygu Eroğlu’nun kurmaya çalıştığı mistik havanın modern bir ifadesidir.

13 Nurullah Çetin, *Şiir Çözümleme Yöntemi*, Öncü Kitap, 10. baskı, Ankara 2011, s. 102.